

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ПРИКАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДИТЯЧИЙ ФОЛЬКЛОР У КУЛЬТУРНІЙ СПАДЩИНІ НАРОДІВ СВІТУ

Освітня програма «Дошкільна освіта»

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Дитячий фольклор у культурній спадщині народів світу
Освітня програма	Дошкільна освіта
Спеціалізація (за наявності)	-
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Освітній рівень	Другий (магістерський) рівень
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/семестр	2 курс, 3 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год/4 год Семінарські заняття –18 год/6год Самостійна робота – 60 год/80 год
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт Дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

1. Опис дисципліни

Освітній компонент «Дитячий фольклор у культурній спадщині народів світу» спрямований на поглиблення знань студентів про фольклорну спадщину народів світу та на забезпечення умов всебічного розвитку дитини.

Мета навчальної дисципліни: надати ґрунтовні знання про особливості розвитку фольклору та специфіку його жанрів, репрезентувати доробок відомих фольклористів.

Завдання:

- вивчити зразки фольклорних жанрів та особливостей їх побутування;
- ознайомити з фольклористичними працями;
- цілісно розглянути теорію і практику художньо-образної мови дитячого фольклорного мистецтва народів світу;
- формувати уявлення про види та жанри фольклорного мистецтва народів світу;

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліни «Організація роботи з обдарованими дітьми дошкільного віку», «Розвиток творчості дітей у ЗДО» мають міждисциплінарний характер, базуються на теоретичних напрацюваннях і практичному досвіді педагогіки, методики музичного виховання, літературознавства тощо.

2. Компетентності

Загальні компетентності:

- КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові компетентності):

- КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.
- КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).
- КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.
- КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.
- КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

3. Результати навчання

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і

розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-19. Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

ПР-21. Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.

2. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1-2.	1. Предмет і завдання курсу «Дитячий фольклор у культурній спадщині народів світу». Види дитячого фольклору. Термінологія. Поділ за жанрами. 2. Збирачі й дослідники дитячих фольклорних жанрів	ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку. ПР-03. Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.	Презентації, доповіді, робота з нормативними документами, програмами, упорядкування термінологічного словника.

3-4.	<p>3.Жанрова своєрідність колискових пісень, їх образи, символіка, художня мова</p> <p>4. Забавлянки як функціональний комплекс жанрів дитячого фольклору</p> <p>Заклички і примовки, їх зв'язок із замовляннями</p>	<p>ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.</p> <p>ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.</p>	Презентації, доповіді, Вивчити колискову, забавлянку, закличку
5-6.	<p>5.Дитячі трансформовані варіанти календарної обрядовості.</p> <p>6.Художні особливості лічилок, дражнилок (прозивалок), скоромовок, мирилок.</p> <p>Мотиви і поетика дитячих пісень.</p>	<p>ПР-19.Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.</p> <p>ПР-20.Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.</p> <p>ПР-21.Розробляти індивідуальні програми соціалізації й адаптації дітей раннього і дошкільного віку.</p>	Презентації, конспекти занять, доповіді, Інсценізувати фрагменти дитячих трансформованих варіантів календарної обрядовості (на вибір). Вивчити напам'ять (скоромовку, мирилку)

3. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське заняття	90
Лабораторне заняття	-
Самостійна робота	5
Індивідуальне завдання	5
Залік	100
Максимальна кількість балів	100

4. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		-
Семінарські з-тя	10	10	10	10	ВП	ВП	ВП	ВП	ВП	ВП	10	10	10	10	10			90
Лабораторні з-тя																		
Самостійна р-та															5			5
Індивідуальні завдання											5							5
Залік																	100	100
Всього за тиж-нь	10	10	10	10							15	10	10	10	15			100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література: Базова	
1. Дитячий музичний фольклор. Українська музична енциклопедія. Т. 1: [А – Д] / Гол. редкол. Г. Скрипник. Київ : ІМФЕ НАНУ, 2006. С. 615-619. 300 с. 2. Дмитренко М. Українська фольклористика: Акценти сьогодення / Розвідки, статті. Київ: «Сталь», 2008. 235 с. 3. Лановик М., Лановик З. Українська усна народна творчість. Київ: 2005. 150 с. 4. Література. Діти. Час: вісник центру дослідження літератури для дітей та юнацтва: навч. книга. Тернопіль: Богдан, 2011. Вип 1. 192 с. 5. Літературознавчий словник-довідник (За ред. Р. Гром'яка, Ю. Коваліва, В. Теремка). Київ: ВЦ «Академія», 2006. 752 с. 6. Мишанич С. Система жанрів українського фольклору. Українознавство: посібник. Київ,	

1994. 280 с.

7. Руснак І. Український фольклор. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 360 с.

8. Українознавство: навч. посіб. / За ред. С.П. Павлюка, Передмова М.Г. Жулинського. 3-тє вид., випр. Київ: Знання, 2006. 568 с.

9. Філоненко С. Усна народна творчість: навч. пос. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 416 с.

Додаткова:

1. Балада // Українська фольклористика. Словник-довідник / Укладання і загальна редакція Михайла Чернопиского. Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. С.75-76.

2. Боряк О. Баба-повитуха в культурно-історичній традиції українців: між профанним і сакральним / НАН України, Ін-т мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ:, 2009. 397 с.

3. Жулинський М. Українська література: творці і твори: учням, абітурієнтам, студентам, учителям. Київ: 2011. 1152 с.

4. Качак Т. Зарубіжна дитяча література: навч.-метод. посіб. / Т. Качак, Л. Круль. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2009. 92 с.

5. Костюченко В. Літературними стежками. Нарис історії української літератури для дітей ХХ століття. Київ: „К.І.С.”, 2009. 344 с.

Інформаційні ресурси

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 15.11.2017).

2. Державний стандарт дошкільної освіти (МОН України). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF> (дата звернення: 21.11.19).

3. Типові освітні програми (МОН України).

URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

4. Електронна бібліотека підручників. Режим доступу: <http://www.ellib.ua>

5. Музичне мистецтво – все для студента <http://www.twirpx.com/files/art/music/>

6. Сайт «Педагогічна бібліотека». Режим доступу: <http://pedlib.ru/>

6. Контактна інформація

Кафедра	теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти, вул. Бандери, 1, 302 каб. https://kttmdiso.pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Потапчук Тетяна Володимирівна Запрошені викладачі із університетів України
Контактна інформація викладача	tetiana.potapchuk@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату .
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття, відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf Відпрацьовуються шляхом додаткового тестування на платформі d-learn https://dlearn.pnu.edu.ua
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Виконання завдань пізніше встановленого терміну визначаються п. 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf Відпрацьовуються шляхом додаткового тестування на платформі d-learn https://dlearn.pnu.edu.ua
Невідповідна поведінка під час заняття	Виконання завдань пізніше встановленого терміну визначаються п. 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf

	Відпрацьовуються шляхом додаткового тестування на платформі d-learn https://dlearn.pnu.edu.ua
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/18/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Неформальна освіта	Перезарахування результатів передбачене згідно «Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/18/2021/02/neformalna_osvita.pdf

Викладач: доктор пед. наук, професор,
професор кафедри теорії та методики
дошкільної і спеціальної освіти

Т. В. Потапчук